

Karitas

v službi človekovega dostojanstva

PRIMERJAVA UREDITVE V DRŽAVAH EVROPSKE UNIJE

Cveto Uršič

EVROPSKA UNIJA

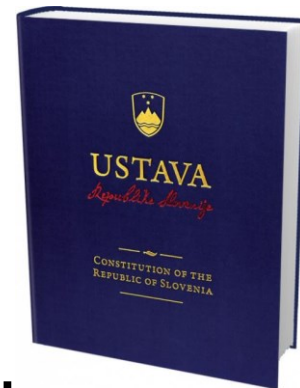
- 21. in 26. člen Listine EU o temeljnih pravicah
- Direktiva o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja (sprejeta 2016, Zakon o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij, 2018, 5. člen)
- Direktiva o pravici do obveščeniosti v kazenskem postopku (2012, pravica do tolmačenja in prevajanja)
- Direktiva o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (2000, razumne prilagoditve)
- **Direktiva... v zvezi z zahtevami glede dostopnosti proizvodov in storitev (2019)**
- Resolucija Evropskega parlamenta o znakovnih jezikih in poklicnih tolmačih za znakovni jezik (2016)
- Resolucija o znakovnih jezikih za gluhe (1988, 1998)
- Izjava Evropskega parlamenta z dne 17. novembra 2011 o potrebi po dostopnih storitvah v sili na številki 112

DRŽAVE ČLANICE

- ▶ Pravni status znakovnega jezika v državah članicah EU je stvar nacionalne pristojnosti,...
- ▶ 4 države v USTAVI: Finska (1995), Portugalska (1997), Avstrija (2005) in Madžarska (2011)
- ▶ Vse države članice so sprejele predpise v zvezi s pravico do uporabe znakovnega jezika.
- ▶ V EU se približno pol milijona gluhih ali naglušnih (oziroma vsak tisoči) sporazumeva v enem od 31 nacionalnih ali regionalnih znakovnih jezikov kot svojem prvem jeziku.

USTAVE

- ▶ Avstrija: Avstrijski znakovni jezik je priznan kot polnopravni jezik. Podrobneje to pravico urejajo zakoni.
- ▶ Finska: Pravice oseb, ki uporabljajo znakovni jezik in oseb, ki potrebujejo pomoč pri tolmačenju ali prevajanju zaradi invalidnosti, zagotavlja zakon.
- ▶ Madžarska: Madžarska štiti madžarski znakovni jezik kot del madžarske kulture.
- ▶ Portugalska: Pri izvajanju politike izobraževanja se država zavzema, h) da varuje in razvija portugalski znakovni jezik kot izraz kulture jezika in instrument za dostop do izobraževanja in enakih možnosti.

VLADA RS – ZDGNS – DRŽAVE ČLANICE

Slovenski znakovni jezik je (**ZDGNS: kot avtohton**) jezik skupnosti uporabnikov slovenskega znakovnega jezika.

Za zagotavljanje enakega položaja oseb, ki uporabljajo slovenski znakovni jezik, v družbi država (**ZDGNS: zavezana**) izvaja jezikovno politiko za varovanje in razvoj slovenskega znakovnega jezika. (**ZDGNS: z namenom polnega in učinkovitega sodelovanja v družbi osebam, ki zaradi invalidnosti uporabljajo ta jezik**).

Položaj in posebne pravice uporabnikov slovenskega znakovnega jezika v Sloveniji ureja zakon.

HVALA!